

земе да приказва на сестритѣ си, на майкж си и другитѣ роднини, чи хлѣбъѣтъ викатъ „ѣртоѣ“, воджтж „ѣѣор“, кжщжтж „ѣѣѣѣ“ и пр. — *Risum teneatis amici!*^{1*)} Съ това изучение

*) На г. Христки приписватъ и издадениѣтъ въ 1844 годинж въ Будимъ: „Царственникъ или исторія болгарская“ — Той Царственникъ преди нѣколко години ни ся прати отъ браиловскитѣ бжлгаре, които желаехж да го напечататъ, като рѣдкж ржкопись. Като го пригледнахме, намѣрихме го почти равенъ съ другитѣ три ржкописи, щото имаме отъ други лица. Вжрнахме го въ Браилавъ съ отговоръ, чи, по нашето мнѣние, защото е пжленъ съ много неправилности, погрѣшки и анахронизми, не считаме за добро да даваме лжжливи понятия за нашето битописание, и по-добрѣ да чакаме изданието на Кипиловската история, която, и да предполагавами, че ще да е суха и суремжжка, като зета отъ Ранчевжтж, но поне може да служи за нѣщо вѣрно и уредено. Но браиловцитѣ, като голѣми ревнители за нашето образование, за което содържаватъ и общо училище, но въ което, не знаемъ, защо не учатъ и бжлгарски, не можахж вѣки да тжрпятъ и да чакатъ Кипиловскаго — комуто не знаемъ дали е въ честь да влече сега шесть години ония, които толко чистосърдечно го повярвахж, но имамъ надеждж, чи другий нѣма да го послѣдува — и пригласихж г. Христки да напечатж реченийѣтъ Царственникъ. Но средъ това единъ отъ нашитѣ сорежнователи, когото, както говорихме въ „Денницжтж“, неговъ соотечественикъ г. Николай Трявнянинъ остави разпорядителъ на паритѣ, що наречи за школскж полжж, но който до сега, за голѣмо сожалѣние, както чувамъ, нищо не направи, и оставенитѣ пари дѣ ся намѣрватъ, не е извѣстно, — г. Петръ Сапуновъ напечата въ 1844 г. въ Букорещъ преводъѣтъ на Ранчевата история, която може да служи на любоводнитѣ, додѣ стане²⁾ вѣрна и правилна история. Така история, вѣрна и основана на доказателства на стари писатели европейски и азиатски, много потребна е за бжлгаретѣ, но ми сми сега въ возрождението си и нѣмаи такова учена челоѣка да приеме той трудъ, и затова требува да умолимъ нѣкого европейца. Извѣстно е, чи руситѣ по ся грижатъ за словенското различие и за това по-добрѣ знаятъ словенското развитие и слѣдсвено и бжлгарското. Покойнийѣтъ Венелинъ говоряше: „изъ всѣхъ нѣинѣшнихъ изыскателей, единъ только Н. В. Савельевъ (Ростиславичъ) можеть продолжѣть начатое мною преобразованіе исторіи.“ — Това Венелиново мнѣние за г. Савельева явно се оправда. Г. Савельевъ посвяти животъѣтъ си на общжтж история; неговитѣ писания показватъ неговото знание. Можемъ смѣло да речемъ, чи много познания, дѣто подирѣ Венелиновжтж смжртъ станахж, даватъ му сяко отличие предъ истаго Венелина, и затова ся почита най-достойний да сочини и бжлгарскжтж история, която да ся преведе и бжлгарски. Одескитѣ бжлгаре молихж го да приеме това писание, но желанието имъ до сега не може да ся исполне. Приглашаваи нашитѣ соотечественици да не забравятъ тия наши слова, дѣто излагами тука за общжтж полжж, и увѣрявами ги, чи нѣма да ся излжжатъ.

Б. А.

1) Задрѣжте си смѣха, приятели! 2) Се издаде.